Specials

Opening Open Monumentendag - Kijkje in de keuken van Hilversumse Architecten
Donderdag 8 september
19:00/19.30 – 21.30
Officiële opening Open Monumentendag voor wethouder Gerben van Voorden. Lezing en presentatie deel 3 boekenreeks Architecten van Hilversum en overhandiging eerste exemplaar aan de wethouder.
Vooraf aanmelden en meer informatie over de locatie: dudokarchitectuurcentrum.nl

Theater en muziek
Op een aantal locaties extra beleving met theater en muziek.

1. vm. AVRO studio
Za, zo: na elke rondleiding een bijzonder concert van celliste Charlotte Brussee.

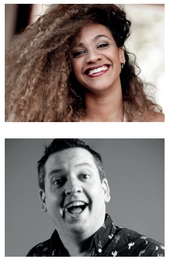

2. Muziek Centrum van de Omroep
Za: diverse voorstellingen.
Nienke Nasserian, Sopraan en klassiek muziektheatermaakster: 13.45 en 16.15
Film en concert Pierre Palla Orgel, studio 1, 12.15, 14.45
Vooraf aanmelden:
www.mcogebouw.nl

3. Theater Santbergen
Za, zo: 11.00 en 14.00.
Robbert Jan Proos, cabaretier.
Vooraf aanmelden:
dudokarchitectuurcentrum.nl

4. Burgerzaal Raadhuis
Za, zo: 13.00, 15.00
Rikkert van Huisstede, theatermaker, zanger en dichter.
Vooraf aanmelden:
dudokarchitectuurcentrum.nl

5. Zuiderhof
Zo: 14.00, 15.00 uur
De Blauwe Vinkjes: Manon Blaauw en Kevin van den Berg spelen en zingen in de rol van herkenbare karakters en typetjes. Vooraf aanmelden:
dudokarchitectuurcentrum.nl

6.De Vereeniging
Zo: 13.30, 14.30, 15.30
Tobi Kooiman, cabaretier/ stand-up comedian
Vooraf aanmelden:
dudokarchitectuurcentrum.nl

Post ‘65: monumenten van de toekomst? Lezing en fietstocht
Za 10.00-12.00:
Route van Morgenster naar Stergebouw
Hilversum kent vele gemeentelijke monumenten, die voornamelijk stammen uit de vooroorlogse periode. In de periode na de wederopbouw, van eind zestiger jaren tot de eeuwwisseling, kortweg aangeduid als Post ‘65, veranderde het stadsbeeld. Na de veelal als eentonig ervaren wederopbouwwijken kwam er meer diversiteit in woningtypen, mede ingegeven door het nieuwe fenomeen inspraak en medezeggenschap van bewoners. Uit deze tijd stammen de bloemkoolwijken, woonerven en terrasflats, maar ook het materiaalgebruik veranderde en deed het structuralisme zijn intrede in de kantoorbouw. Veel van deze architectuur is onbekend en dus onbemind. Met een lezing en een ca. 1,5 uur durende fietstocht besteden we aandacht aan de naoorlogse architectuur van Hilversum. Wat zijn onze toekomstige monumenten?
Aanmelden via dudokarchitectuurcentrum.nl

Fietstocht Albertus Perk
Zo 14.00 uur
Duurzaam op de fiets langs hergebruikte panden
Gids Harry van der Voort
Start: 14.00, locatie: Kerkbrink

Art Hilversum
Tentoonstelling door kunstenaars op de volgende locaties:
- Noorder begraafplaats
- KRO de Kroon (Giel Clijsters)
- AVRO studio
- Nieuw Apostolische Kerk
- Fabrique Ludique

Kids Special Open Monumentendag
Doe jij ook mee op zondag 11 september aan de Kids Special Open Monumentendag?! Ga op expeditie, kijk goed om je heen en ontdek bijzondere Hilversumse monumenten.

Check in het overzicht welke monumenten meedoen met deze interactieve game, herkenbaar aan dit symbool:

Als je twee of meer monumenten hebt bezocht, kun je in het Dudok Architectuur Centrum (in het Raadhuis) een klein cadeautje ophalen. Meer informatie vind je op:
dudokarchitectuurcentrum.nl

Colofon
Organisatie: Dudok Architectuur Centrum, Gemeente Hilversum, Hilversumse Historische Kring Albertus Perk, Het Smithuyserbos, Stichting Hilversum Pas Op!
Afbeeldingen: Hans Peter Fölmi, Dudok Architectuur Centrum. Tekst over thema: Irmgard van Koningsbruggen,
Vormgeving folder: Gé Grafische vormgeving. Vormgeving cover: Studio Meta Pols.
Voor informatie: Dudok Architectuur Centrum, Dudokpark 1, Hilversum, 035 6292372, info@dudokarchitectuurcentrum.nl
Openstelling en activiteiten onder voorbehoud. Kijk voor actuele informatie op www.dudokarchitectuurcentrum.nl

Niets is zo duurzaam als een monument!

De Raad van Europa koos ook voor 2022 een actueel thema voor de Open Monumentendag: duurzaamheid. Het werkt aanstekelijk, want we lezen en horen bijna dagelijks in kranten, online en op de radio over bouwen, milieu en energie. Monumenten en duurzaam zijn wellicht een verrassende combinatie: zijn de twee niet tegenovergesteld aan elkaar? Is het thema bedacht als aansporing om monumenten onverwijld te verduurzamen, omdat klimaatverandering en energietransitie dat eisen? Tijd voor reflectie op de relatie tussen duurzaamheid en monumenten.

Sociaal-maatschappelijk appèl
Duurzaamheid. Als eerste omschrijving geeft het woordenboek: ‘lang durend’. Duurzaam is wat houdbaar is, een lange levensduur heeft. Het is het tegenovergestelde van een wegwerpartikel of bederfelijke waar. Duurzaam is ook wat weinig slijtage kent, niet snel vergaat en goed herstelbaar is. Zonder ironie kun je hieruit concluderen dat duurzaam een eigenschap van monumenten is: hun wettelijke bescherming komt immers voort uit de wens tot langdurig behoud. De omgang met monumenten is daarom gericht op *conserveren*, dat letterlijk betekent ‘tegen verval beschermen’, of *restaureren*: ‘herstellen’.

Maar tegenwoordig vraagt vooral een derde betekenis aandacht, waarin duurzaam gekoppeld is aan een verantwoorde omgang met de aarde, natuurlijke hulpbronnen en grondstoffen, het milieu. Duurzaam is een sociaal-maatschappelijk appèl: ‘voorzien in de levensbehoefte van de huidige generatie, zonder tekort te doen aan die van de toekomst’.

‘Volhoudbaar’
De grote opgaven van nu - klimaatverandering, energietransitie, veranderende woon- en werkbehoeften – raken ook de monumenten en beschermde gebieden in Hilversum. Hoe zorgen we dat ‘ons’ erfgoed er kan zijn voor de generaties van straks? Want dáárom beschermen we gebieden en gebouwen: om hun waarden - schoonheid, bron van kennis over het verleden - en hun verhalen door te kunnen geven. Open Monumentendag is er om van monumenten te genieten en te leren. Maar Open Monumentendag is er ook om na te denken over de vraag hoe we ons erfgoed actueel en toekomstbestendig houden. Dus is de vraag relevant: hoe staat het met de ‘volhoudbaarheid’ van monumenten?

Neem nu twee prachtige monumenten in Hilversum: Zonnestraal en de AVRO-studio, kenmerkend voor de periode van het zogenaamde Nieuwe Bouwen. Het sanatoriumcomplex Zonnestraal is prachtig gerestaureerd, inclusief het bijbehorende bos- en heidelandschap. De nieuwe bedrijvigheid op het brede gebied van gezondheid refereert aan de kernwaarde van de verhalen van het landgoed en sanatoriumcomplex. De AVRO-studio wacht op een zelfde aanpassing: hoe herstel je wat in de loop der jaren jammerlijk aan waarden heeft ingeboet? Hoe kunnen we dit voormalige omroepgebouw duurzaam aanpassen terwijl zijn levendige geschiedenis zichtbaar en behouden blijft?

Wooncultuur
In alle gevallen zijn de verhalen-vertellende eigenschappen van waarde. Dat geldt ook voor de woonwijken die Dudok in opdracht van de gemeente ontwierp en die andere architecten van Hilversum in opdracht van woningbouwverenigingen bouwden. Hoe pas je deze volkshuisvestingscomplexen, die zo kenmerkend zijn voor Hilversum, aan de huidige tijd aan? Het verlangen naar een goede, betaalbare woning in een aangename, gezonde en veilige omgeving is onverminderd groot. Maar de woonwensen en –behoeften zijn diverser en de samenstelling van huishoudens is anders. Hoe kunnen corporaties en ontwikkelaars de verhalen uit het verleden

‘volhoudbaar’ maken en tegelijkertijd een moderne, goed functionerende leefomgeving scheppen?

Aanpasbaarheid is in dit geval bedachtzaam vernieuwen, met veel kennis, afwegingen maken tussen behoud, ook van sociale waarden, en vernieuwing. En met veel enthousiasme en inzet om de hoge omgevingskwaliteit in zijn volle breedte te laten voortduren, aangepast aan het heden en duurzaam.

Beleefbaar
Het Dudok Architectuur Centrum spande zich ook dit jaar weer in om monumenten gedurende beide open monumentendagen open te stellen. Een kijkje nemen achter een voordeur bevredigt niet alleen onze gezonde nieuwsgierigheid, maar biedt ook de mogelijkheid om te ervaren hoe dat is: ‘nu leven in toen’. Want ook interieurs getuigen, misschien nog wel meer dan gevels, van hoe in de tijd van hun ontstaan werd gewoond, gewerkt en geleefd. Gidsen en bewoners zullen u graag vertellen hoe een pand is aangepast, maar met behoud van de sporen die het verleden beleefbaar houden. Talloze kerkgebouwen verloren hun functie en zijn herbestemd. Moeiteloos ging dat nooit, maar stel u met een bezoek op de hoogte van het resultaat!

De Open Monumentendag biedt daarnaast een uitgelezen kans om een breed publiek te laten participeren in het waarderingsproces van nieuw erfgoed, zoals uit de naoorlogse periode. Dit zijn immers de monumenten van de toekomst. Wat zijn uw erfgoedverhalen, ideeën en meningen ten aanzien van dit erfgoed en een duurzame toekomst? Deze dagen bieden daartoe naast kennis en inzicht volop gelegenheid tot reageren!

Onafscheidelijk
Laten we vooropstellen: monumenten zijn tastbare herinneringen aan tijden van weleer en mensen die voorbij gingen. Maar hun bescherming is een wens van onze eigen tijd. Want iedereen weet: zonder geheugen vaart niemand wel. Geniet door uw ogen uit te kijken tijdens dit weekend van de Open Monumentdag in Hilversum en te ervaren dat duurzaamheid en monumenten onafscheidelijk zijn!

Irmgard van Koningsbruggen
Voorzitter bestuur Dudok Architectuur Centrum

OPEN MONUMENTENDAG 2022

Zaterdag
10 september
Zondag
11 september

MONU MENTEN OPEN

Thema: **Duurzaamheid**

Dudok Architectuur Centrum

Duurzaamheid

Ook dit jaar heeft het Dudok Architectuur Centrum in samenwerking met de gemeente, de Historische verenigingen Albertus Perk en Hilversum, Pas Op! een programma voor de Open Monumentendag samengesteld. De achterliggende twee jaar werden overschaduwd door beperkende coronamaatregelen en openstelling bleek vaak niet mogelijk. We zijn daarom extra blij dat we dit jaar weer kunnen uitpakken en de bezoekers kunnen laten kijken in de unieke gebouwen en iconen van Hilversum.

In 2022 hebben we ruim 30 locaties bereid gevonden om hun deuren te openen. Wederom een unieke kans om een aantal Hilversumse monumenten, die normaal gesloten zijn voor publiek, van binnen te bekijken. Ook is er volop gelegenheid om deel te nemen aan tal van andere activiteiten en specials. Een aantal specials is gericht op het landelijk thema ‘Duurzaamheid’ met volop aandacht voor duurzame herbestemming, de periode Post ‘65 en behoud van monumenten.

Ook dit jaar wordt de beleving van een aantal monumenten compleet gemaakt met muziek, spoken word en theater. Dit element maakt een bezoek aan een gebouw extra de moeite waard en geeft de bezoekers een uniek verhaal mee om over na te praten.

We willen iedereen die aan deze Open Monumentendag een bijdrage heeft geleverd, hartelijk danken en met name de eigenaren en tal van vrijwilligers en gidsen die voor het succes van deze dagen onmisbaar zijn.

Wij wensen u een prettig en monumentaal weekeinde toe!

Gerben van Voorden, Wethouder Cultureel Erfgoed
Luuc Jonker, Directeur Dudok Architectuur Centrum

Dudok Architectuur Centrum
Albertus Perk
Vrienden Loterij Open Monumentendag
Smithuyserbos
Pierre Palla Concertorgel
ART H
Hilversum Mediastad
hilversum, pas op!
Stadsfonds Hilversum
muziekcentrum van de omroep
OMGEVINGS EDUCATIE
Dudok theater festival
t gooi
Gooi Natuurreservaat
de Bibliotheek en Volksuniversiteit Hilversum
WoonDerFeel

1. Raadhuis
1931, W.M. Dudok
Dudokpark 1
Za, zo 10.00 – 17.00
Verkorte rondleiding met torenbeklimming op beide dagen: 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30.
Aanmelden via dudokarchitectuurcentrum.nl
Burgerzaal 13.00 en 15.00: Theatermaker Rikkert van Huisstede

2. R.K. St. Vituskerk
1892, P.J.H. Cuypers
Emmastraat 5-7
Za 09.30 – 16.00
Openstelling en torenbeklimming

3. De Kapel (Groene kerk)
1898, A. Salm
's Gravelandseweg 144
Za 11.00 – 17.00
Rondleiding, kinderspeurtocht
14.00, 15.00: Optreden Kapelkoor

4. Gebouw de Vereeniging/Vrijmetselaars loge
1905, A. Salm
Oude Enghweg 19
Za 10.00 - 18.00
Zo 13.00 - 18.00
Rondleidingen startend op het hele uur
13.30, 14.30 en 15.30
Tobi Kooiman, stand-up comedian.

5. vm. Begraafplaats Gedenkt te Sterven/ Stadstuin de Hof
1792
Ingangen: Oude Torenstraat (t.o. toren Grote Kerk), Burg. Andriessenstraat en Torenlaan (naast nr. 20)
Za, zo 08.00 – 21.00
Historische speurtocht

6. Landgoed De Zwaluwenberg
1914 – 1916, E. Newton en F. Kuipers
Utrechtseweg 225
Zo 11.00 – 17.00
Rondleiding over het landgoed en door het landhuis

7. Theater Santbergen
1924, Van Zanten -Batenburg
Noorderweg 2
Za, zo 11.00 en 14.00 uur
Voorstelling cabaretier Robert Jan Proos

8. Vm. Tesselschadekerk
1927, B.H. Bakker en H. Bunders
Za 11.00 – 16.00 Rondleidingen door de kerk met toelichting herbestemming

9. Wolfsdreuvik
1938, Jan Rebel
Smithuyserbos
Za, zo 11.00 - 17.00
Bosexcursie, koffie/thee, limonade, koek, schminken
Dory Erkelens doet op zaterdag haar verhaal bij de toren.

10. Botanische tuin Pinetum Blijdestijn
1909, H. Copijn
Van der Lindelaan 125
Za 14.00 – 16.00
Zo 13.30 – 16.00
Rondleidingen
Zo 15.00 uur: optreden Goois Jeugd Orkest

11. Villa Erica/ Bibliotheek Hilversum
1844/1889, I. Gosschalk
's Gravelandseweg 55
Za 12.00 – 16.00
Rondleidingen door de villa en bibliotheek: 12.00, 13.00 14.00, 15.00, 16.00.

12. Museum Hilversum (vm. Regthuys en Raadhuis)
1786/1882/2004, J. Rietbergen, H. Ruijssenaars
Kerkbrink 6
Za, zo 11.00 – 17.00
Gratis toegang oude raadhuis met gratis kopje koffie. Bezoek tentoonstelling William Rutten tegen betaling.

13. Oud Katholieke Kerk St. Vitus
1849 – 1912, P.A. Weeldenburg
Melkpad 14
Za, zo 12.00 – 16.00
Kerk open voor publiek

14. Costerustuin
1930
Zonnelaan 4-Z
Za, zo reguliere openingstijden

15. Muziekcentrum van de Omroep
1828 – 1993, A. Eibink en J.A. Snellebrand, P.J. Elling en B. Merkelbach, de Architecten Cie.
Heuvellaan 33
Za 11.00 – 17.00
Rondleidingen in groepen 11.00 – 12.00; vanaf 12.15: Film en aansluitend orgelconcert Pierre Palla orgel en optreden miniconcert sopraan Nienke Nasserian.
Aanmelden en tijden: www.mcogebouw.nl

16. AVRO studio
1936, B. MerkelBach en Ch. F. Karsten
s-Gravelandseweg 50 - 52
Za, zo 11.00 – 15.00
Rondleidingen om 11.00, 13.00, 14.00
Elke rondleiding wordt afgesloten met een concert van celliste Charlotte Brussee.

17. Vm. KRO Studio/ De Kroon
1936-1938/2016-2019
W.A. Maas/Architectenbureau Prent
Emmastraat 50
Za 11.00 – 17.00
Doorlopende presentatie historie KRO en bezichtiging bestuurskamer.
Tentoonstelling Giel Clijsters.

18. Zonnestraal
1919, Jan Duiker
Loosdrechtsebos 19
Za, zo 11.00 – 16.00
Beide dagen rondleidingen over het landgoed: 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.
Verzamelen bij de Brasserie.
Brasserie geopend voor koffie, lunch of borrel.

19. Foodhal Mout/Autopalace De Wit
1912, J.R. de Jong en G. Kuypers
Marktplein 1
Za, zo reguliere openingstijden

20. Bethlehemkerk
1963, D. Zuiderhoek
Loosdrechtseweg 263
Za 11.00 – 15.00
Zo 11.00 – 14.00
Beide dagen rondleiding en toelichting groene kerk in relatie tot duurzaam.
Orgelconcert en tentoonstelling.

21. Fabrique Ludique
Brandsma Metaalveredeling
Ca. 1947, W.M. Weerkamp
Mussenstraat 49-55
Za, zo 12.00 – 17.00
Tentoonstelling kunstenaars met rondleiding en koffie

22. Onze Lieve Vrouwekerk
1910, W. Te Riele
Naarderstraat 106
Za 11.00 – 16.00
Doorlopende rondleidingen

23. Nieuw Apostolische Kerk
1937, Architect B.H. en C.M. Bakker
Joh. Gerardtsweg 115
Za, zo 13.00 – 16.00: rondleidingen door het pand
Tentoonstelling kunstenaars

24. Begraafplaats Zuiderhof
1958-1964, W.M. Dudok
Kolhornseweg 13
Zo 13.00, 15.00, 16.00 rondleiding
Zo 14.00, 15.00: Cabaretvoorstelling De Blauwe Vinkjes.

25. Noorderbegraafplaats
1930, W.M. Dudok
Laan 1940-1945
Za 11.00 en 14.00 rondleiding, 12.30 gitaarconcert in de open lucht door Marcel Luntungan.

26. Begraafplaats Bosdrift
1890, L.A. Springer, Bosdrift 12
Za 14.00 – 16.30
openstelling en mini pianoconcert door Jasmijn Elenbaas en Cécile Jonker.

27. Grote Kerk
Toren 1481, Kerk 1891
Kerkbrink 4
Za 11.00 – 16.00
Openstelling voor publiek 11.00, 14.00: rondleiding n.a.v. herdenking van de kerk 50 jaar na de brand.

28. Scouting Huis De Orion
1997, Architecten Fred Greven en Maarten Min
Orionlaan 60
Za 11.00 – 17.00 rondleidingen door het pand; buiten kampvuur en stokbrood bakken

29. Morgenster
1999 – 2000, bureau Jonkman/Klinkhamer
Seinstraat 2
Za 10.00 – 12.00
Open voor publiek
10.00 lezing en aansluitend fietstocht Post65; aanmelden vooraf via www.dudokarchitectuurcentrum.nl

30. Regenboogkerk
2000, Architectenbureau UN Studio Van Berkel & Bos
Nassaulaan 22
Za 12.00 – 17.00
Diverse muzikale voorstellingen tijdens het Zomerfestival van de kerk.
Boeken- en speelgoedmarkt en oud Hollandse spelen.

31. Sociëteit De Unie
1906, J.W. Hanrath
's-Gravelandseweg 57
Za 10.00 – 17.00
Doorlopende openstelling; rondleidingen op het hele uur; vooraf aanmelden: communicatie@societeitdeunie.nl
o.v.v. aantal deelnemers.
Ontvangst met drankje en toelichting duurzaamheid in de sociëteit.

32. De Fabritiusschool
1925 – 1926, W.M. Dudok
Fabritiuslaan 52
Zo 14.00, 15.00, 16.00
Rondleidingen met gecombineerd bezoek aan de vm. Catharina van Rennesschool (startpunt Fabritiusschool).

33. Vm. Catharina van Rennesschool
1925 – 1926, W.M. Dudok
Egelantierstraat 115
Zo 14.00, 15.00, 16.00
Rondleidingen met gecombineerd bezoek aan de Fabritiusschool (startpunt Fabritiusschool).

SCAN HIER VOOR ALLE MONUMENTEN